

[Niels Hølvæg Petersen.]

Der er i mit parti tilfredshed med, at regeringen nu åbner mulighed for, at unge, der opfylder strenge kvalifikationskrav, som må stilles, får et tilbud om at aftjene værnepligt i form af u-landsarbejde. Det er et led i en ændring af hele værnepligtsbegrebet, som har det radikale venstres store interesse.

De økonomiske spørgsmål er jo nu som altid i centrum af de politiske diskussioner. Der er en del at glæde sig over. Vi glæder os især over den store beskæftigelse. Der er beskæftiget ca. 40.000 mennesker i dansk erhvervsliv flere end for et år siden og mere end 46.000 flere end for to år siden. Det er tal, der er en skarp kommentar til oppositionens evindelige spådom om, at regeringens politik ville skabe arbejdsløshed og sætte erhvervslivet i stå, og det viser vel bedre end noget andet, at de problemer, vi har at slås med i økonomien, er højkonjunkturens problemer. Produktionsstigningen har været den største i en årrække. Boligbyggeriet er det største, vi har haft. Eksportstigningen har været stor, og samtidig har prisstigningerne hidtil været mere moderate end normalt under en højkonjunktur.

Jeg har ikke hørt meget til, at oppositionen finder nogen glæde over denne udvikling. Glæden er vel i det hele taget ikke oppositionens særpræg. Jeg synes, at den har lagt vægten på en sur, tilbageskuende kritik og næsten ingen vægt på at foretage en afbalanceret vurdering og analyse af de reelle økonomiske problemer.

Arbejderpartiets leder i England, Harold Wilson, som både er socialdemokrat og meget vittig, sagde for nylig noget om den konservative opposition i England, som også kan bruges på den danske opposition. Han sagde noget i retning af, at den konservative opposition glædede sig over dårlige tal for betalingsbalancen, på ganske samme måde som victorianske bedemænd gned sig i hænderne ved udsigten til en sludfuld vinter og en fyldt kirkegård.

Det er ikke den indstilling, der er brug for. Der er brug for, at vi spørger: hvad skal der ske, og hvad skal der gøres? Jeg tror, det er det, der interesserer befolkningen.

Det er nødvendigt gradvis at nedbringe

vort underskud på betalingsbalancen, og det er nødvendigt at forøge den samlede opsparing for at bringe obligationsrenten ned og for at skaffe øget kapital til offentlige og private investeringer. Det er opgaven, som det radikale venstre ser den, og den løses ikke ved enkle håndgreb, men ved en kombination af flere langsigtede ændringer.

Underskud på betalingsbalancen og mangel på balance mellem udbud og efterspørgsel af obligationer har i en årrække plaget dansk økonomi. Det er gamle skader, der er brudt op, især på grund af urolige valutaforhold. Der er intet behov for øjeblikkelige indgreb. I foråret tilrettelægdes en stram finanspolitik, og den fortsætter i det nye år. Der er derimod et behov for en meget grundig drøftelse af langsigtede ændringer, og det radikale venstre håber, at det vil vise sig muligt at gøre oppositionen interesseret i at medvirke.

Hvis vi skal nedbringe underskuddet på betalingsbalancen, er det nødvendigt med tilbageholdenhed i samlet offentlig og privat forbrugsudvidelse. Stigningen i den samlede aktivitet må afstemmes bedre efter vore økonomiske muligheder, og det samme gælder stigningen i privat forbrug. Det er der ingen nyhed i. Det er tale, befolkningen har hørt før, men jeg tror aldrig det har været mere nødvendigt at gennemføre det i praksis, selv når det i sin praktiske udformning vil vise sig, at det kan komme til at betyde nej til ønskelig aktivitet og nej til privat forbrugsudvidelse.

Omkring 1. november ventes rapporten fra det sagkyndige udvalg, der er sat til at vurdere behovet for mere dybtgående ændringer i vor realkredit. Der er meget, der tyder på, at ændringer på dette punkt er noget af det, der kan stabilisere vort økonomiske grundlag. Der er behov for, og vil være det i mange år frem i tiden, et meget stort byggeri, både erhvervsbyggeri og boligbyggeri; vi skal skabe et sundere økonomisk grundlag for et stort byggeri, og det kan vi kun gøre ved at dirigere en større del af opsparingen til boligsektoren. Det er naturligt at overveje krav om større egenkapital i byggeriet og kortere løbetid for obligationer. Vi skal skabe et indre økonomisk grundlag for en lavere obligationsrente og højere obligationskurser, mindre